

กรมป่าไม้

ลักษณะสำคัญขององค์การ

กรมป่าไม้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
คำอธิบายและการตอบคำถามลักษณะสำคัญขององค์การ	1
ลักษณะสำคัญขององค์การ	2
ลักษณะองค์การ	2
ก. สภาพแวดล้อมของส่วนราชการ	3
1. พันธกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมาย	3
2. วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ค่านิยม และสมรรถนะหลักของกรมป่าไม้	6
3. ลักษณะโดยรวมของบุคลากรกรมป่าไม้	7
3.1 บุคลากร	7
3.2 องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานให้บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจ	19
3.3 ข้อกำหนดพิเศษด้านการปฏิบัติงาน	19
4. สินทรัพย์	20
5. กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ	23
ข. ความสัมพันธ์ระดับองค์การ	26
6. โครงสร้างองค์การและระบบการกำกับดูแลองค์การของกรมป่าไม้	26
6.1 โครงสร้างองค์การ	26
6.2 ระบบการกำกับดูแลองค์การของกรมป่าไม้	28
7. ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	29
8. ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการและส่งมอบงานต่อกัน	31
ความท้าทายต่อองค์การ	37
ก. สภาพการแข่งขัน	37
9. สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ	37
10. การเปลี่ยนแปลงด้านการแข่งขันภายในและภายนอกประเทศ	42
11. แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข. ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์	43
12. ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ของกรมป่าไม้	43
ค. ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ	44
13. ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ	44

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	พันธกิจหรือหน้าที่หลักตามกฎหมายต่อความสำเร็จของกรมป่าไม้	4
ตารางที่ 2	แสดงลักษณะโดยรวมของบุคลากรจำแนกตามประเภทบุคลากร	7
ตารางที่ 3	สรุปอัตรากำลังบุคลากรกรมป่าไม้ จำแนกตามประเภทบุคลากรของหน่วยงานตามกฎกระทรวง	8
ตารางที่ 4	แสดงลักษณะโดยรวมของข้าราชการจำแนกตามระดับตำแหน่ง	9
ตารางที่ 5	แสดงลักษณะโดยรวมของข้าราชการจำแนกตามประเภทตำแหน่ง	10
ตารางที่ 6	แสดงลักษณะโดยรวมของพนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ จำแนกตามกลุ่มงาน	12
ตารางที่ 7	แสดงลักษณะโดยรวมของพนักงานราชการ จำแนกตามกลุ่มงาน ประเภทตำแหน่ง และเพศ	12
ตารางที่ 8	แสดงลักษณะโดยรวมของลูกจ้างประจำ จำแนกตามกลุ่มงาน ประเภทตำแหน่ง	14
ตารางที่ 9	แสดงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการส่งมอบบริการหลัก	23
ตารางที่ 10	แสดงสภาพการแข่งขัน	37
ตารางที่ 11	แสดงแหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและเชิงแข่งขัน	42
ตารางที่ 12	แสดงความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์	43

สารบัญญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 จำนวนข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ	15
ภาพที่ 2 จำนวนบุคลากรจำแนกตามสถานที่ปฏิบัติงาน	16
ภาพที่ 3 จำนวนบุคลากรจำแนกตามเพศ	16
ภาพที่ 4 จำนวนเฉลี่ยของบุคลากรจำแนกตามอายุตัว และอายุราชการ	17
ภาพที่ 5 จำนวนบุคลากรจำแนกตามระดับการศึกษา	17
ภาพที่ 6 จำนวนข้าราชการ จำแนกตามประเภทตำแหน่ง	18
ภาพที่ 7 จำนวนพนักงานราชการและลูกจ้างประจำ จำแนกตามประเภทกลุ่มงาน	18
ภาพที่ 8 โครงสร้างกรมป่าไม้	27
ภาพที่ 9 ระบบการกำกับดูแลองค์กรของกรมป่าไม้	28
ภาพที่ 10 กระบวนการที่สร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุนของกรมป่าไม้	44

คำอธิบายการตอบคำถาม ลักษณะสำคัญขององค์การ

- ส่วนราชการในที่นี้ หมายถึง “ส่วนราชการ” ที่ดำเนินการตามตัวชี้วัดนี้
- การจัดทำลักษณะสำคัญขององค์การ ให้ส่วนราชการพิจารณาบทบาทหน้าที่ ผู้รับบริการ หรือ การบริหารจัดการครอบคลุมทุกหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดของส่วนราชการ
- การตอบคำถามจะต้องพิจารณาถึงการปฏิบัติงานที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันทั้งองค์การตาม เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
- การตอบคำถามให้ส่วนราชการอธิบายบริบทที่สำคัญขององค์การที่เกี่ยวข้องในแต่ละคำถาม โดยใช้ วิธีการพรรณนาความ ใช้แผนภาพประกอบ หรือใช้ตารางตามความเหมาะสมในแต่ละคำถาม

ลักษณะสำคัญขององค์การ

ลักษณะสำคัญขององค์การแสดงให้เห็นภาพรวมของส่วนราชการ บ่งบอกถึงสภาพแวดล้อมด้านการปฏิบัติการของส่วนราชการ ความสัมพันธ์ที่สำคัญภายในและภายนอกส่วนราชการ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานและความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ รวมทั้งแนวทางในการปรับปรุงผลการดำเนินการ

ลักษณะสำคัญขององค์การแสดงบริบทเพื่อให้เข้าใจส่วนราชการมากขึ้น และเพื่อชี้แนะและจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศที่ส่วนราชการสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาองค์การต่อไป

ลักษณะองค์การ

ลักษณะองค์การ : เป็นการกล่าวถึงสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการ และความสัมพันธ์ที่สำคัญกับประชาชนผู้รับบริการ ส่วนราชการอื่น และประชาชนโดยรวม

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ก่อตั้งกรมป่าไม้ ขึ้นเมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2439 สังกัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้มีหน้าที่ในการคุ้มครองและส่งเสริมความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ เพื่อจัดวางโครงการทำไม้ และเพื่อให้ป่าไม้อำนวยประโยชน์ด้านเศรษฐกิจให้แก่ประชาชนอย่างมากและยืนนานที่สุด กรมป่าไม้ได้มีการย้ายสังกัดหลายครั้ง จากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรราธิการ กระทรวงเศรษฐกิจ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ต่อมาเมื่อ ปี พ.ศ. 2546 ได้มีพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 93 ก เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2546 มาตรา 3 วรรค 2 กำหนดให้กรมป่าไม้มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ป่าพันธุ์ ดูแลรักษา ส่งเสริมทำนุบำรุงป่า และการดำเนินการเกี่ยวกับการป่าไม้ การทำไม้ การเก็บหาของป่า การใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ และการอื่นเกี่ยวกับป่าและอุตสาหกรรมป่าไม้ และต่อมาในปี พ.ศ. 2547 ได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2547 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 121 ตอนที่ 26 ก เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2547

และเมื่อ ปี พ.ศ. 2551 ได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 63 ก เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2551 กำหนดให้กรมป่าไม้มีภารกิจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ป่าพันธุ์ ดูแลรักษา ส่งเสริม ทำนุบำรุงป่า และการดำเนินการเกี่ยวกับการป่าไม้ การทำไม้ การเก็บหาของป่า การใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ และการอื่นเกี่ยวกับป่าและอุตสาหกรรมป่าไม้ ให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้วยกลยุทธ์เสริมสร้างความร่วมมือของประชาชนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และมีการดำเนินงานตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้

ก. สภาพแวดล้อมของส่วนราชการ

พันธกิจหรือหน้าที่หลักตามกฎหมายของส่วนราชการคืออะไรบ้าง

1. พันธกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมาย

พันธกิจ	1) ป้องกัน และรักษาพื้นที่ป่าไม้ให้คงอยู่ 2) เพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ให้อุดมสมบูรณ์ตอบสนองความต้องการทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม 3) บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้โดยการมีส่วนร่วม 4) บริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลและยั่งยืน 5) วิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรม และถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ 6) พัฒนาความสามารถเชิงรุกขององค์กรทั้งระบบ กลไก ข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัยให้เหมาะกับสถานการณ์ปัจจุบัน
อำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ ตามกฎหมายกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551	1) ควบคุม กำกับ ดูแล ป้องกันการบุกรุก การทำลายป่า และการกระทำผิดในพื้นที่รับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยสวนป่า กฎหมายว่าด้วยเชื้อเพลิงฟอสซิล กฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง 2) ศึกษา วิจัย วางแผน และประสานงานเกี่ยวกับการปลูกป่าเพื่อการฟื้นฟูสภาพป่าและระบบนิเวศ 3) ส่งเสริมการปลูกป่า การจัดการป่าชุมชน และการปลูกสร้างสวนป่าเชิงเศรษฐกิจในลักษณะสวนป่าภาคเอกชนและสวนป่าในรูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ป่าเศรษฐกิจของตลาดในประเทศและต่างประเทศ 4) อนุรักษ์ ค้ำครอง ดูแลรักษา และจัดการให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ และการอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากไม้ อุตสาหกรรมไม้ ที่ดินป่าไม้ และผลิตผลป่าไม้ 5) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และผลิตผลป่าไม้ และที่เกี่ยวข้องกับไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ 6) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ความสำคัญเชิงเปรียบเทียบของพันธกิจหรือหน้าที่ต่อความสำเร็จของส่วนราชการคืออะไร

กลไก / วิธีการที่ส่วนราชการใช้ในการส่งมอบผลผลิตและบริการตามพันธกิจคืออะไร

พันธกิจหรือหน้าที่หลักตามกฎหมายต่อความสำเร็จของกรมป่าไม้ และกลไก / วิธีการที่ส่วนราชการใช้ในการส่งมอบผลผลิตและบริการตามพันธกิจที่กำหนด ดังนี้

ตารางที่ 1 พันธกิจหรือหน้าที่หลักตามกฎหมายต่อความสำเร็จของกรมป่าไม้

อำนาจหน้าที่ทางกฎหมาย	ความสำคัญเชิงเปรียบเทียบต่อความสำเร็จของกรมป่าไม้	กลไก / วิธีการส่งมอบผลผลิตและบริการ
1) ควบคุม กำกับ ดูแล ป้องกันการบุกรุกการทำลายป่า และการกระทำผิดในพื้นที่รับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยสวนป่า กฎหมายว่าด้วยเลื่อยโซ่ยนต์ กฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	- พื้นที่ป่าไม้ได้รับการป้องกันและดูแลรักษา ส่งผลให้อัตราการบุกรุกทำลายมีจำนวนลดลง - เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ และความสมดุลของระบบนิเวศ - เสริมสร้างความสมดุลของระบบนิเวศ และช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้	- เครือข่ายความร่วมมือ - ประชุม อบรม สัมมนา และประชาสัมพันธ์
2) ศึกษา วิจัย วางแผน และประสานงานเกี่ยวกับการปลูกป่า เพื่อการฟื้นฟูสภาพป่าและระบบนิเวศ	- ความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น - สร้างความสมดุลของระบบนิเวศ	- เครือข่ายความร่วมมือ - ประชุม อบรม สัมมนา และประชาสัมพันธ์
3) ส่งเสริมการปลูกป่า การจัดการป่าชุมชน และการปลูกสร้างสวนป่าเชิงเศรษฐกิจ ในลักษณะสวนป่าภาคเอกชนและสวนป่าในรูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ป่าเศรษฐกิจของตลาดในประเทศและต่างประเทศ	- พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น - เพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกไม้ - เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า - เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับผู้ประกอบการชุมชนและสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ	- สหกรณ์สวนป่า - เครือข่ายความร่วมมือ - ประชุม อบรม สัมมนา และประชาสัมพันธ์ - ระบบ NSW เพื่ออำนวยความสะดวกของ ผู้รับบริการ - ระบบลงทะเบียนไม่มีค่า ในที่ดินกรรมสิทธิ์ (e-Tree)

ตารางที่ 1 พันธกิจหรือหน้าที่หลักตามกฎหมายต่อความสำเร็จของกรมป่าไม้ (ต่อ)

5

อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย	ความสำคัญเชิงเปรียบเทียบต่อความสำเร็จของกรมป่าไม้	กลไก / วิธีการส่งมอบผลผลิตและบริการ
4) อนุรักษ์ คุ้มครอง ดูแลรักษา และจัดการให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ และการอนุญาตที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากไม้ อุตสาหกรรมไม้ ที่ดินป่าไม้ และผลิตผลป่าไม้	- เพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้ - เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า - เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับผู้ประกอบการ ชุมชนและสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ	- ระบบ NSW เพื่ออำนวยความสะดวกของ ผู้รับบริการ
5) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และผลิตผลป่าไม้ และที่เกี่ยวข้องกับไม้และผลิตภัณฑ์ไม้	- พื้นที่สีเขียว / ป่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น - เพิ่มมูลค่าไม้และผลิตภัณฑ์ป่าไม้ - เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า - เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับผู้ประกอบการ ชุมชนและสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ - เพิ่มความมั่นคงของฐานทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศป่าไม้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	- องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านป่าไม้ และ ทรัพยากร สิ่ง ทาง ปัญญา - ถ่ายทอดเทคโนโลยีและ บริการวิชาการด้านป่าไม้ ตลอดจนการตรวจพิสูจน์รับรองชนิดและคุณสมบัติไม้ - บริการเมล็ดไม้และกล้าไม้พันธุ์ดี - ฐานข้อมูลงานวิจัยด้านป่าไม้ และ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการกักเก็บคาร์บอน

เป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ และค่านิยม ของส่วนราชการที่ได้ประกาศไว้คืออะไร

6

2. วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ค่านิยม และสมรรถนะหลักของกรมป่าไม้

วิสัยทัศน์	เป็นหน่วยงานที่มุ่งมั่นรักษาป่า ส่งเสริมไม้มีค่า ป่าชุมชน คนอยู่กับป่า เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อความสุขของคนไทย
เป้าประสงค์หลัก	ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการจัดการอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยให้พื้นที่ป่าไม้น้อยกว่า 40% ของพื้นที่ประเทศภายใน 20 ปี ดำเนินการ ดังนี้ 1) รักษาพื้นที่ป่าให้ได้ 53.80 ล้านไร่ 2) บริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่มีสภาพป่า 3) ฟื้นฟูป่าไม้ ป่าชุมชน อื่นๆ 14.02 ล้านไร่ 4) ส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ (ในที่ดินของรัฐและที่ดินเอกชน) ไม่น้อยกว่า 21.75 ล้านไร่
ค่านิยม	I AM RFD มีความหมาย ดังต่อไปนี้ I : Intellectual คือ การปฏิบัติงานอย่างชาญฉลาด หมายถึง มีทัศนคติเชิงบวกและมีความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน สามารถแก้ไขและประเมินสถานการณ์ในการปฏิบัติงานล่วงหน้าได้อย่างเหมาะสม A : Activeness คือ การปฏิบัติงานเชิงรุก หมายถึง ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถให้สำเร็จตามเป้าหมาย มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ M : Service Mind คือ มีจิตบริการ หมายถึง มีความเต็มใจในการให้บริการและมุ่งมั่นพัฒนางานบริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนทุกคนด้วยความเสมอภาค โปร่งใส และเป็นธรรม R : Responsibility คือ มีความรับผิดชอบ หมายถึง ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม และรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนรับผิดชอบต่อผลกระทบที่มีต่อประชาชน F : Faithfulness คือ ซื่อสัตย์และจงรักภักดี หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง D : Democracy คือ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม หมายถึง ส่งเสริมการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของทุกภาคส่วน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ และมอบอำนาจการตัดสินใจ
วัฒนธรรมองค์การ	1. มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของการทำงาน 2. มีความรับผิดชอบ 3. การทำงานเป็นทีม
สมรรถนะหลักของกรมป่าไม้	ความสามารถในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการบริหารจัดการป่าไม้ / การตรวจพิสูจน์ รับรองชนิดไม้และคุณสมบัติไม้ / การวิจัย พัฒนาด้านป่าไม้และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ / การปลูกสร้างสวนป่าและเพาะชำกล้าไม้

ลักษณะโดยรวมของบุคลากรในส่วนราชการเป็นอย่างไร เช่น ระดับการศึกษา อายุ สายงาน ระดับตำแหน่ง
ข้อกำหนดพิเศษในการปฏิบัติงาน เป็นต้น โดยจำแนกตามประเภทของบุคลากร ข้าราชการ พนักงานราชการ
ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งกรอบอัตรากำลังและอัตรากำลังของส่วนราชการด้วย

3. ลักษณะโดยรวมของบุคลากรกรมป่าไม้

3.1 บุคลากร

ปัจจุบันกรมป่าไม้ มีบุคลากรตามกรอบอัตรากำลังทั้งในส่วนกลางและส่วนกลางในภูมิภาค จำนวนทั้งสิ้น 9,347 คน ประกอบด้วยข้าราชการ 1,721 คน ลูกจ้างประจำ 1,098 คน และพนักงานราชการ 6,528 คน แบ่งเป็น บุคลากรเพศชาย มีจำนวน 6,355 คน เพศหญิงจำนวน 2,992 คน โดยมีอายุเฉลี่ย 49.78 ปี และมีอายุราชการเฉลี่ย 21.07 ปี สำหรับระดับการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี รองลงมาระดับปริญญาตรี ส่วนตำแหน่งที่มีจำนวนข้าราชการ มากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ เจ้าพนักงานป่าไม้ นักวิชาการป่าไม้ และ นายช่างสำรวจตามลำดับ ซึ่งลักษณะโดยรวมของบุคลากรกรมป่าไม้ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางและภาพต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะโดยรวมของบุคลากรจำแนกตามประเภทบุคลากร

ข้อมูล		จำนวน (คน)			รวม (คน)
		ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ	
บุคลากรรวม		1,721	6,528	1,098	9,347
สถานที่ปฏิบัติงาน	ส่วนกลาง	658	1,661	188	2,507
	ส่วนกลางในภูมิภาค	1,063	4,867	910	6,840
เพศ*	ชาย	1,280	4,113	962	6,355
	หญิง	441	2,415	136	2,992
อายุตัว เฉลี่ย *		48.67	44.66	56	49.78
อายุราชการ เฉลี่ย *		23.39	11.32	28.51	21.07
ระดับการศึกษา*	ต่ำกว่าปริญญาตรี	298	4,888	1,007	6,193
	ปริญญาตรี	978	1,627	88	2,693
	ปริญญาโท	430	13	3	446
	ปริญญาเอก	15	0	0	15

หมายเหตุ : จำนวนบุคลากรตามกรอบอัตรากำลัง

* จำนวนบุคลากรตามคนครอง

ข้อมูลจากโปรแกรมระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (DPIS) ณ วันที่ 12 เมษายน 2563

ตารางที่ 3 สรุปอัตรากำลังบุคลากรกรมป่าไม้ จำแนกตามประเภทบุคลากรของหน่วยงานตามกฎหมาย

8

หน่วยงานตามกฎหมาย	อัตรากำลัง (คนครอง) ณ 12 เม.ย. 63			ตามกรอบอัตรากำลัง		
	ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ	ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ
รวมทั้งสิ้น	9,347			10,414		
รวมแต่ละประเภท	1,721	6,528	1,098	1,942	7,374	1,098
รวมบุคลากรส่วนกลาง	2,507			3,347		
ส่วนกลาง	658	1,661	188	753	2,406	188
ราชการบริหารส่วนกลาง	5	-	-	6	693	-
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	5	8	-	6	8	-
กลุ่มตรวจสอบภายใน	5	-	-	6	-	-
สำนักกฎหมาย (กลุ่มนิติการ)	27	20	-	33	20	-
สำนักบริหารกลาง	76	138	1	92	142	1
สำนักการอนุญาต (กองการอนุญาต)	40	61	3	43	65	3
สำนักจัดการที่ดินป่าไม้	45	79	1	50	81	1
สำนักจัดการป่าชุมชน	49	183	5	50	189	5
สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า	164	225	83	179	235	83
สำนักแผนงานและสารสนเทศ	45	110	-	49	114	-
สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้	108	555	78	147	561	78
สำนักส่งเสริมการปลูกป่า	89	282	17	92	298	17
ส่วนกลางในภูมิภาค	6,840			7,067		
รวมบุคลากรส่วนกลางในภูมิภาค	1,063	4,867	910	1,189	4,968	910
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1	83	387	69	88	396	69
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 2	65	210	45	73	217	45
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 3	130	784	81	139	798	81
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 4	122	652	99	140	666	99
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 5	65	97	34	71	102	34

ตารางที่ 3 สรุปอัตรากำลังบุคลากรกรมป่าไม้ จำแนกตามหน่วยงานตามกฎหมายกระทรวง (ต่อ)

9

หน่วยงานตามกฎหมายกระทรวง	อัตรากำลัง (คนครอง) ณ 12 เม.ย. 63			ตามกรอบอัตรากำลัง		
	ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ	ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6	91	417	92	99	422	92
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 7	103	617	66	113	624	66
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 8	86	419	84	101	423	84
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 9	79	287	63	86	294	63
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 10	71	296	42	76	307	42
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 11	59	243	74	68	248	74
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 12	61	260	92	71	269	92
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 13	48	198	69	64	202	69

ข้อมูลจากโปรแกรมระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (DPIS) ณ วันที่ 12 เมษายน 2563

ตารางที่ 4 แสดงลักษณะโดยรวมของข้าราชการจำแนกตามระดับตำแหน่ง

ข้อมูล	ประเภทกลุ่มงาน		อัตรากำลัง	
			คนครอง	ตามกรอบ
ข้าราชการ			1,721	1,942
ระดับตำแหน่ง	บริหาร	ระดับต้น	3	3
		ระดับสูง	1	1
	อำนวยการ	ระดับต้น	0	0
		ระดับสูง	22	23
	วิชาการ	ระดับปฏิบัติการ/ระดับชำนาญการ	694	744
		ระดับปฏิบัติการ/ระดับชำนาญการ/ ระดับชำนาญการพิเศษ	87	123
		ระดับชำนาญการพิเศษ	58	87
		ระดับเชี่ยวชาญ	2	5
	ทั่วไป	ระดับปฏิบัติงาน/ระดับชำนาญงาน	718	806
		ระดับอาวุโส	136	150

ข้อมูลจากโปรแกรมระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (DPIS) ณ วันที่ 12 เมษายน 2563

ตารางที่ 5 แสดงลักษณะโดยรวมของข้าราชการจำแนกตามประเภทตำแหน่ง

10

ประเภทตำแหน่ง		อัตรากำลัง	
		คนครอง	ตามกรอบ
ข้าราชการ		1,721	1,942
บริหารระดับสูง	อธิบดีกรม	1	1
บริหารระดับต้น	รองอธิบดีกรม	3	3
อำนาจการระดับสูง		22	23
ผู้ตรวจราชการกรม		1	2
ผู้อำนวยการเฉพาะด้าน (วิชาการป่าไม้)		19	19
- สำนักจัดการป่าชุมชน		1	1
- สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า		1	1
- สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้		1	1
- สำนักส่งเสริมการปลูกป่า		1	1
- สำนักการอนุญาต		1	1
- สำนักจัดการที่ดินป่าไม้		1	1
- สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ 1 - 13		13	13
ผู้อำนวยการ		2	2
- สำนักบริหารกลาง		1	1
- สำนักแผนงานและสารสนเทศ		1	1
วิชาการ (ระดับปฏิบัติการ หรือ ข้าราชการ)		694	744
1	นักวิชาการป่าไม้	562	600
2	นิติกร	32	37
3	นักจัดการงานทั่วไป	28	32
4	นักทรัพยากรบุคคล	23	23
5	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	17	17
6	นักวิชาการการเงินและบัญชี	10	10
7	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	8	9
8	นักวิทยาศาสตร์	4	4
9	นักวิชาการเผยแพร่	4	4
10	เศรษฐกร	3	3
11	นักวิชาการพัสดุ	2	3
12	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา	1	1
13	นักประชาสัมพันธ์	0	1
วิชาการ (ระดับปฏิบัติการ หรือ ข้าราชการ หรือ ข้าราชการพิเศษ)		87	123
1	นักวิชาการป่าไม้	69	102
2	นักวิทยาศาสตร์	16	18
3	นักวิชาการตรวจสอบภายใน	2	3

ตารางที่ 5 แสดงลักษณะโดยรวมของข้าราชการจำแนกตามประเภทตำแหน่ง (ต่อ)

11

ประเภทตำแหน่ง		อัตรากำลัง	
		คนครอง	ตามกรอบ
วิชาการ (ระดับชำนาญการพิเศษ)		58	87
1	นักทรัพยากรบุคคล	1	3
2	นิติกร	1	4
3	นักวิชาการเงินและบัญชี	1	2
4	นักวิชาการป่าไม้	48	65
5	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	2	5
6	นักวิชาการตรวจสอบภายใน	1	1
7	นักวิทยาศาสตร์	2	2
8	นักวิชาการพัสดุ	1	1
9	นักจัดการงานทั่วไป	0	2
10	นักวิชาการเผยแพร่	1	1
11	นักประชาสัมพันธ์	0	1
วิชาการ (ระดับเชี่ยวชาญ)		2	5
1	นักวิชาการป่าไม้	2	5
ทั่วไป (ระดับปฏิบัติงาน หรือ ชำนาญงาน)		718	806
1	เจ้าพนักงานป่าไม้	583	657
2	นายช่างสำรวจ	57	62
3	เจ้าพนักงานธุรการ	51	55
4	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	21	24
5	เจ้าพนักงานพัสดุ	2	3
6	เจ้าพนักงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	1	1
7	นายช่างเครื่องกล	1	1
8	นายช่างไฟฟ้า	1	1
9	นายช่างภาพ	1	1
10	นายช่างศิลป์	0	1
ทั่วไป (ระดับอาวุโส)		136	150
1	เจ้าพนักงานป่าไม้	132	146
2	เจ้าพนักงานธุรการ	3	3
3	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	1	1

ข้อมูลจากโปรแกรมระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (DPIS) ณ วันที่ 12 เมษายน 2563

ตารางที่ 6 แสดงลักษณะโดยรวมของพนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ จำแนกตามกลุ่มงาน

12

ประเภทกลุ่มงาน	คนครอง	ตามกรอบ
พนักงานราชการ	6,528	7,374
เทคนิค	937	1,448
บริการ	4,452	4,736
บริหารทั่วไป	1,139	1,189
กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ	0	1
ลูกจ้างประจำ	1,098	1,098
กลุ่มงานบริการพื้นฐาน	26	26
กลุ่มงานสนับสนุน	1,047	1,047
กลุ่มงานช่าง	25	25

ข้อมูลจากโปรแกรมระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (DPIS) ณ วันที่ 12 เมษายน 2563

ตารางที่ 7 แสดงลักษณะโดยรวมของพนักงานราชการ จำแนกตามกลุ่มงาน ประเภทตำแหน่ง และเพศ

ลำดับที่	กลุ่มงาน/ตำแหน่ง	คนครอง	ตามกรอบ	เพศ (คน)	
				ชาย	หญิง
	รวม	6,528	7,374	4,113	2,415
	เทคนิค	937	1,448	800	137
1	พนักงานพิทักษ์ป่า	558	1,030	515	43
2	ช่างสำรวจ	124	132	113	11
3	เจ้าหน้าที่เครื่องคอมพิวเตอร์	90	101	33	57
4	เจ้าพนักงานการเกษตร	81	92	60	21
5	พนักงานขับเครื่องจักรขนาดเบา	14	15	14	0
6	ช่างเครื่องยนต์	16	19	16	0
7	ช่างไฟฟ้า	14	14	14	0
8	นายช่างสำรวจ	8	8	7	1
9	พนักงานขับเครื่องจักรขนาดกลาง	6	7	6	0
10	นายช่างเครื่องยนต์	5	5	5	0
11	พนักงานขับเครื่องจักรขนาดหนัก	4	4	4	0
12	ช่างศิลป์	4	4	3	1
13	นายช่างเครื่องกล	2	3	2	0
14	ช่างภาพ	2	2	1	1
15	ช่างโยธา	2	2	2	0
16	นายช่างเทคนิค	2	3	2	0
17	นายช่างไฟฟ้า	2	4	2	0
18	ช่างเขียนแผนที่	1	1	1	0
19	เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา	2	2	0	2

ตารางที่ 7 แสดงลักษณะโดยรวมของพนักงานราชการ จำแนกตามกลุ่มงาน ประเภทตำแหน่ง และเพศ (ต่อ)

13

ลำดับที่	กลุ่มงาน/ตำแหน่ง	คนครอง	ตามกรอบ	เพศ (คน)	
				ชาย	หญิง
บริการ		4,452	4,736	2,971	1,481
1	เจ้าหน้าที่ตรวจป่า	1,496	1,565	1,438	58
2	ผู้ช่วยพนักงานพิทักษ์ป่า	732	773	696	36
3	เจ้าหน้าที่ธุรการ (ม.3)	567	603	201	366
4	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเกษตร	491	553	281	210
5	เจ้าหน้าที่ธุรการ (ปวช.)	377	389	65	312
6	เจ้าหน้าที่การเกษตร	205	212	145	60
7	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	190	205	21	169
8	คนงาน	101	108	57	44
9	เจ้าพนักงานธุรการ	96	116	15	81
10	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	68	72	1	67
11	คนงานเกษตร	37	37	28	9
12	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	24	25	1	23
13	เจ้าพนักงานพัสดุ	22	25	4	18
14	คนงานเพาะชำ	17	17	10	7
15	เจ้าหน้าที่เผยแพร่	12	17	1	11
16	พนักงานเพาะชำ	7	7	4	3
17	คนงานห้องทดลอง	3	3	0	3
18	เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	3	3	0	3
19	ผู้ช่วยช่างไม้	2	2	2	0
20	พนักงานขับรถยนต์	1	1	1	0
21	พนักงานบริการอัดสำเนา	1	1	0	1
22	เจ้าพนักงานสถิติ	0	2	0	0
บริหารทั่วไป		1,139	1,189	342	797
1	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	498	505	113	385
2	นักวิชาการเผยแพร่	219	222	80	139
3	นักวิชาการป่าไม้	172	202	65	107
4	นิติกร	74	79	39	35
5	ผู้ช่วยนักวิจัย	54	54	18	36
6	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	51	53	12	39
7	นักวิชาการเงินและบัญชี	21	22	1	20
8	เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม	18	18	5	13
9	นักวิทยาศาสตร์	10	11	1	9
10	นักวิชาการภูมิสารสนเทศ	5	5	1	4

ตารางที่ 7 แสดงลักษณะโดยรวมของพนักงานราชการ จำแนกตามกลุ่มงาน ประเภทตำแหน่ง และเพศ (ต่อ)

14

ลำดับที่	กลุ่มงาน/ตำแหน่ง	คนครอง	ตามกรอบ	เพศ (คน)	
				ชาย	หญิง
11	บุคลากร	8	8	2	6
12	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์	4	5	3	1
13	นักวิชาการเกษตร	3	3	1	2
14	นักวิชาการสัตวศาสตร์ศึกษา	2	2	1	1
กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ		0	1	0	0
1	ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจป่าไม้	0	1	0	0

ข้อมูลจากโปรแกรมระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (DPIS) ณ วันที่ 12 เมษายน 2563

ตารางที่ 8 แสดงลักษณะโดยรวมของลูกจ้างประจำ จำแนกตามกลุ่มงาน ประเภทตำแหน่ง

ลำดับที่	กลุ่มงาน/ตำแหน่ง	คนครอง
รวม		1,098
กลุ่มงานบริการพื้นฐาน		26
1	พนักงานทั่วไประดับ บ1	1
2	พนักงานทั่วไประดับ บ2	4
3	พนักงานสถานที่ ระดับ บ2	3
4	พนักงานรักษาความปลอดภัย ระดับ บ1	1
5	พนักงานรักษาความปลอดภัย ระดับ บ2	15
6	พนักงานเกษตรพื้นฐาน ระดับ บ2	2
กลุ่มงานสนับสนุน		1,047
1	พนักงานการเงินและบัญชี ระดับ ส2	-
2	พนักงานการเงินและบัญชี ระดับ ส3	9
3	พนักงานการเงินและบัญชี ระดับ ส4	7
4	พนักงานการเงินและบัญชี ระดับ ส4/หน	2
5	พนักงานพิมพ์ ระดับ ส1	1
6	พนักงานพิมพ์ ระดับ ส2	4
7	พนักงานพิมพ์ ระดับ ส3	6
8	พนักงานพิมพ์ ระดับ ส4	5
9	พนักงานห้องปฏิบัติการ ระดับ ส2	6
10	พนักงานห้องปฏิบัติการ ระดับ ส3	4
11	พนักงานห้องปฏิบัติการ ระดับ ส4	8
12	พนักงานสวนป่า ระดับ ส2	13
13	พนักงานพิทักษ์ป่า ระดับ ส1	5
14	พนักงานพิทักษ์ป่า ระดับ ส2	88

ตารางที่ 8 แสดงลักษณะโดยรวมของลูกจ้างประจำ จำแนกตามกลุ่มงาน ประเภทตำแหน่ง (ต่อ)

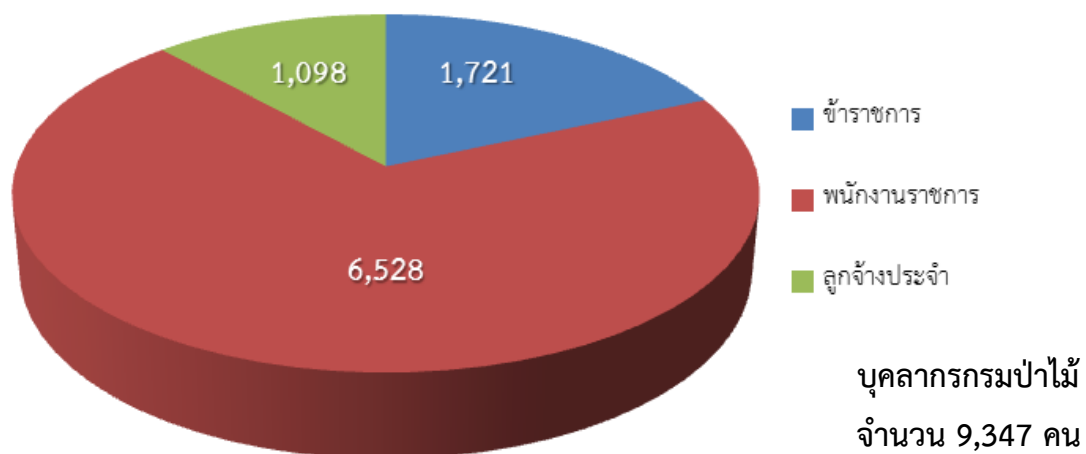
15

ลำดับที่	กลุ่มงาน/ตำแหน่ง	คนครอง
15	พนักงานพิทักษ์ป่า ระดับ ส3	598
16	พนักงานขับรถยนต์ระดับ ส1	1
17	พนักงานขับรถยนต์ระดับ ส2	77
18	พนักงานธุรการ ส1	1
19	พนักงานธุรการ ส2	27
20	พนักงานธุรการ ส3	81
21	พนักงานธุรการ ส4	99
22	พนักงานธุรการ ส4/หน	5
กลุ่มงานช่าง		25
1	ผู้ช่วยช่างไม้ระดับ ข2	2
2	ช่างไม้ระดับ ข3	2
3	ช่างไม้ระดับ ข4	2
4	ช่างเครื่องมือกลระดับ ข4	-
5	ช่างซ่อมบำรุงระดับ ข3	1
6	ช่างซ่อมบำรุงระดับ ข4	1
7	พนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดเบาระดับ ข2	6
8	พนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดกลางระดับ ข2	5
9	พนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดหนักระดับ ข1	2
10	พนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดหนักระดับ ข2	4

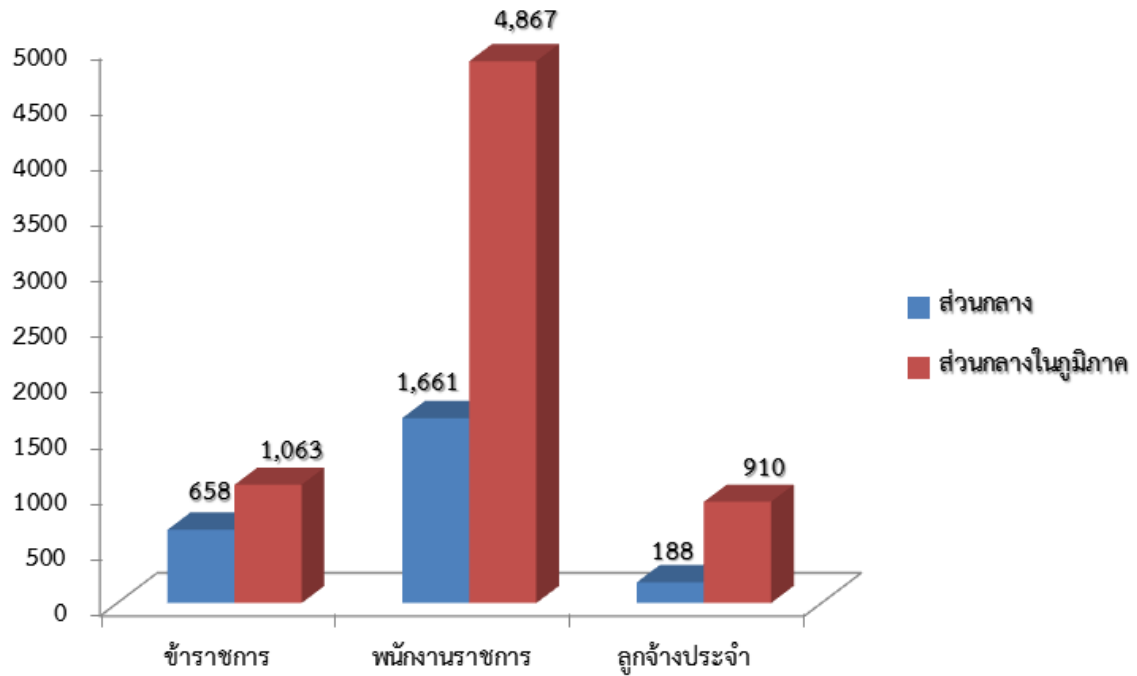
ข้อมูลจากโปรแกรมระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (DPIS) ณ วันที่ 12 เมษายน 2563

ภาพแสดงลักษณะบุคลากรกรมป่าไม้

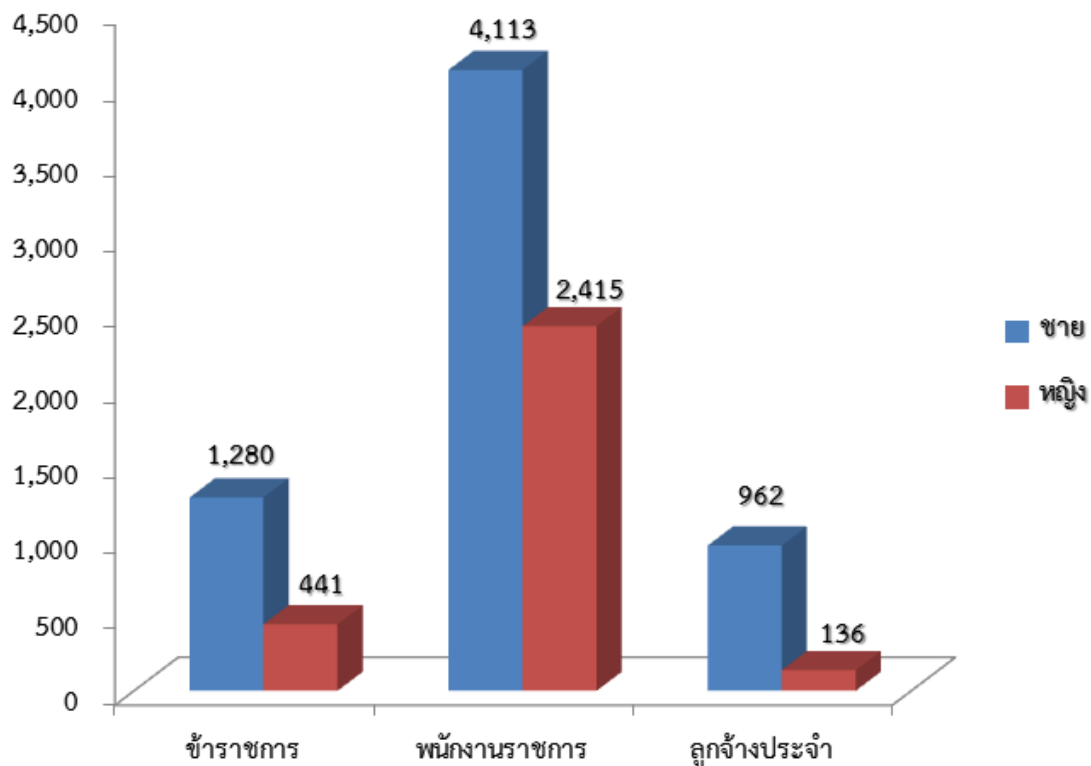
ภาพที่ 1 จำนวนข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ

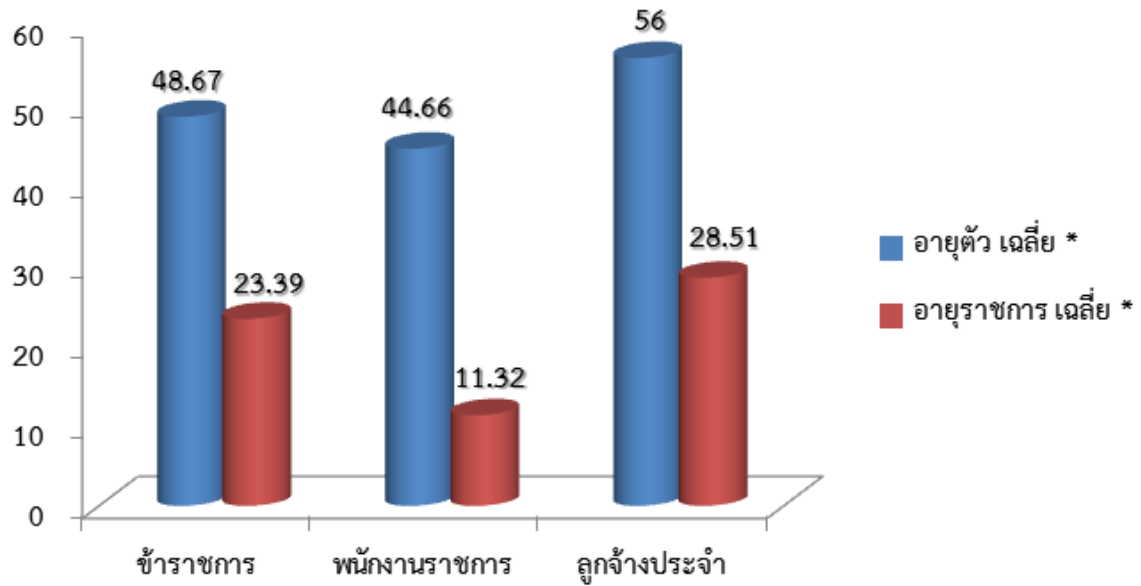
ภาพที่ 2 จำนวนบุคลากรจำแนกตามสถานที่ปฏิบัติงาน

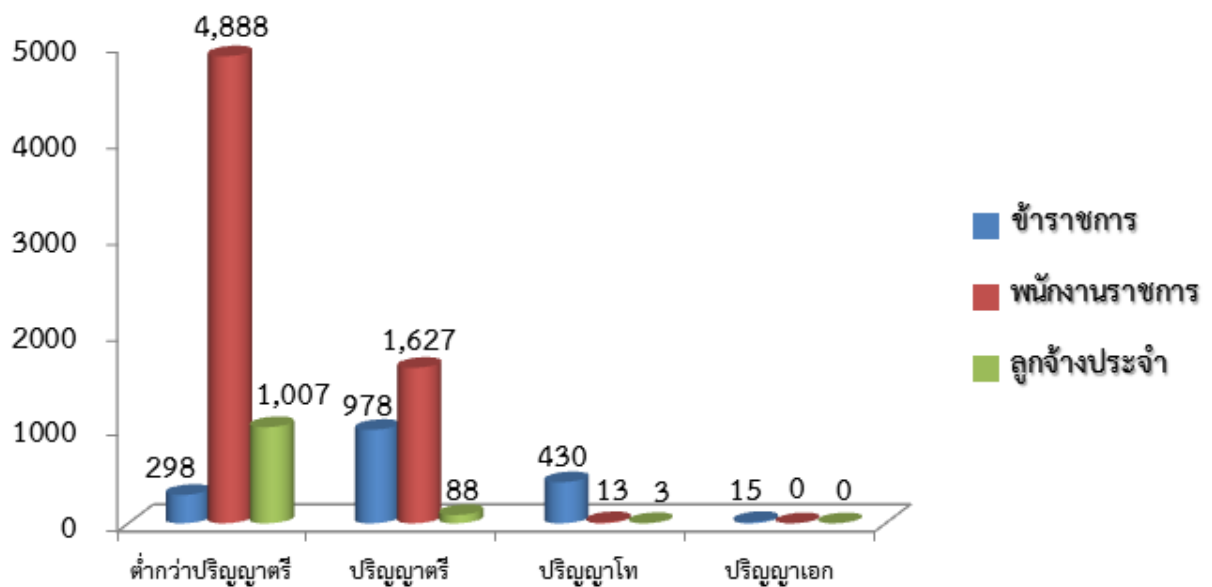
ภาพที่ 3 จำนวนบุคลากรจำแนกตามเพศ

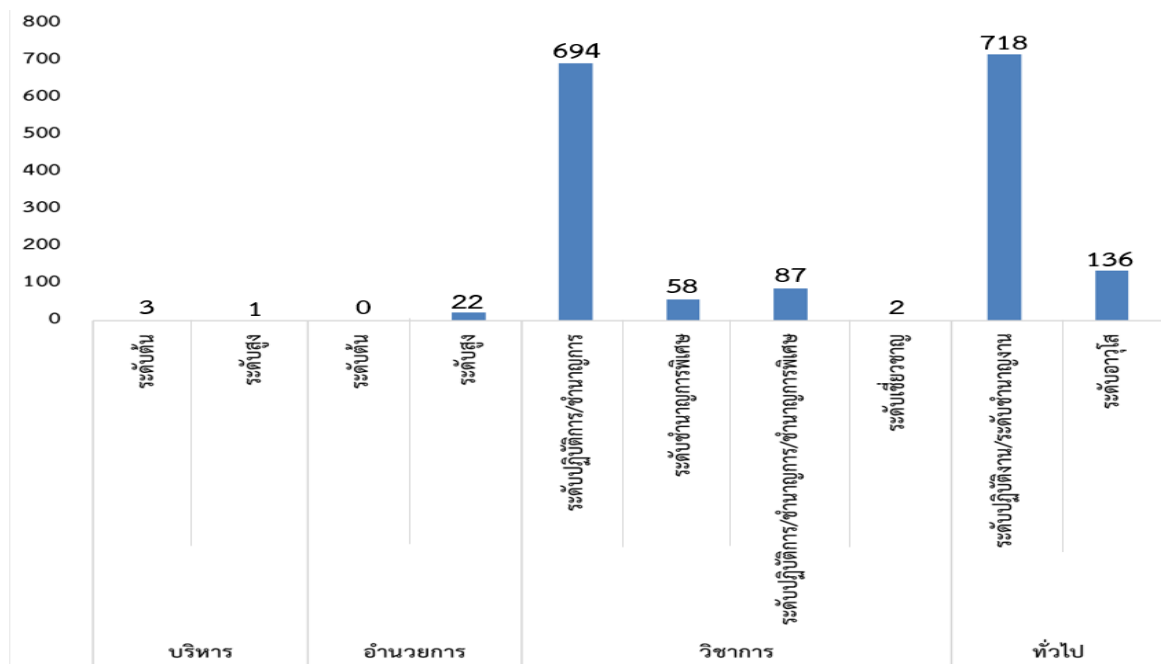
ภาพที่ 4 จำนวนเฉลี่ยของบุคลากรจำแนกตามอายุตัว และอายุราชการ

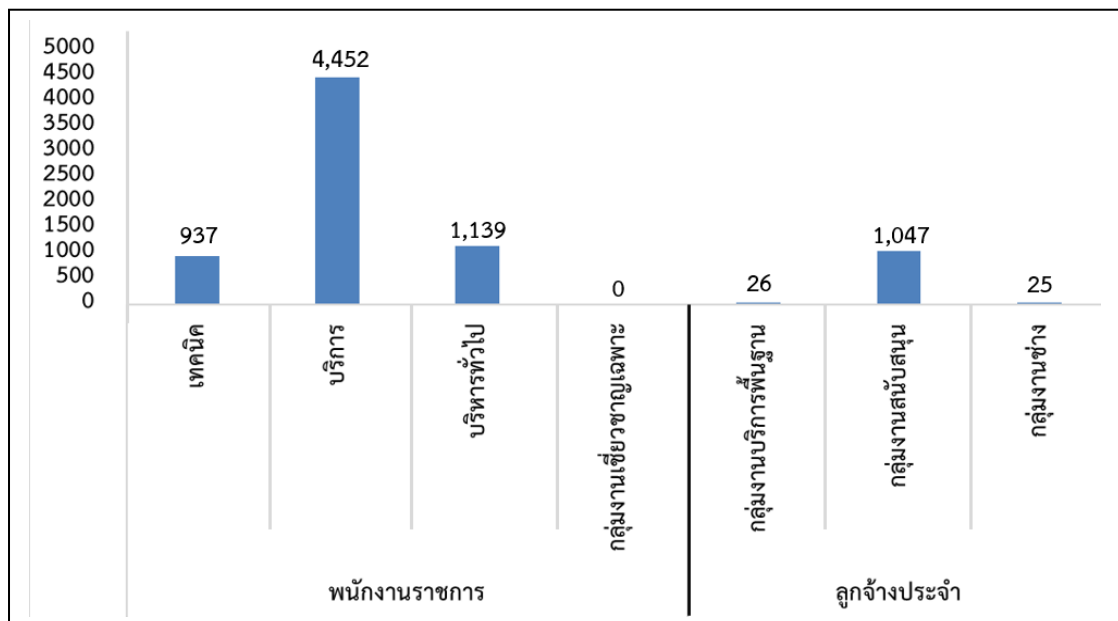
ภาพที่ 5 จำนวนบุคลากรจำแนกตามระดับการศึกษา

ภาพที่ 6 จำนวนข้าราชการ จำแนกตามประเภทตำแหน่ง

ภาพที่ 7 จำนวนพนักงานราชการและลูกจ้างประจำ จำแนกตามประเภทกลุ่มงาน

- ข้อกำหนดพื้นฐานทางการศึกษาเบื้องต้นเป็นไปตามประกาศของสำนักงาน ก.พ. สำหรับพนักงานราชการจะมีคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการทำหน้าที่ในการกำหนดลักษณะงานและคุณสมบัติเฉพาะกลุ่มงานของพนักงานราชการร่วมด้วย

3.2 องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานให้บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจ

ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจ กำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน อีกทั้งยังสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถให้เหมาะสมกับตำแหน่งและสอดคล้องกับค่านิยม วิสัยทัศน์ พันธกิจ รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ของกรมป่าไม้ มีการจัดสรรอุปกรณ์ / เครื่องมือให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและส่วนกลางในภูมิภาค นอกจากนั้น ยังปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ

3.3 ข้อกำหนดพิเศษด้านการปฏิบัติงาน

เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ กรมป่าไม้ได้ออกระเบียบ และคำสั่งเพื่อระบุข้อกำหนดพิเศษในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการใช้อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน พ.ศ. 2545
2. คำสั่งกรมป่าไม้ ที่ 525/2545 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2545 เรื่อง หลักเกณฑ์การเก็บการบำรุงรักษาอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน
3. คำสั่งกรมป่าไม้ ที่ 526/2545 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2545 เรื่อง มอบอำนาจการอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่พกอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนติดตัว
4. คำสั่งกรมป่าไม้ ที่ 527/2545 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2545 เรื่อง มอบอำนาจการอนุมัติให้หน่วยงานใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนฝึกซ้อมยิง

ส่วนราชการมีเทคโนโลยี อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญอะไรบ้างรวมทั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ในการให้บริการและการปฏิบัติงาน 20

4. สินทรัพย์

กรมป่าไม้มีเทคโนโลยี อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญ รวมทั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ในการให้บริการและการปฏิบัติงาน ดังนี้

ประเภท	รายการ
เทคโนโลยี	1. เทคโนโลยีข้อมูล (Information Technology) - ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ : ใช้ในการรับ - ส่งเอกสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ - ระบบติดตามการบุกรุกทำลายป่า : จัดเก็บฐานข้อมูลคดีด้านป่าไม้ของกรมป่าไม้ - ระบบงานบุคลากร เงินเดือน : จัดเก็บฐานข้อมูลบุคลากร เงินเดือน และสวัสดิการของกรมป่าไม้ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการ - ระบบลงทะเบียนไม่มีค่าในที่ดินกรรมสิทธิ์ : ให้ประชาชนสามารถลงทะเบียนเพื่อรับรองในการปลูกไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนเอง - ระบบแจกจ่ายกล้าไม้ : ใช้จัดเก็บและรายงานผลการแจกจ่ายกล้าไม้ รวมถึงให้บริการจองกล้าไม้ผ่านระบบออนไลน์ - ระบบด้านป่าไม้ : ให้ผู้ประกอบการยื่นตรวจร่วมการนำเข้าสินค้าไม้และยื่นขอออกใบเบิกทาง - ระบบขึ้นทะเบียนสวนป่า : ให้ประชาชนยื่นขอขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า - ระบบข้อมูลปฏิบัติราชการ : จัดเก็บฐานข้อมูลการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เพื่อให้ทราบถึงหน่วยปฏิบัติงานและการช่วยราชการ - ระบบงานอุตสาหกรรมไม้ : จัดเก็บฐานข้อมูลการอนุญาตอุตสาหกรรมไม้ - ระบบรับรองไม้ : ให้ผู้ประกอบการยื่นขอรับรองไม้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ - ระบบฐานข้อมูลเครือข่ายกรมป่าไม้ : เพื่อใช้ในการจัดเก็บฐานข้อมูลเครือข่ายของกรมป่าไม้ เช่น เครือข่าย รสทป. เครือข่ายป่าชุมชน - ระบบอีเมล : ให้บริการอีเมลของกรมป่าไม้ (.....@forest.go.th) - ระบบข้อมูลสารสนเทศกรมป่าไม้ : เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศกรมป่าไม้ เช่น เนื้อที่ป่าไม้ ข้อมูลป่าสงวนแห่งชาติ ข้อมูลเบอร์โทรติดต่อ - Mobile App Forest4Thai : ให้บริการข้อมูลแนวเขตป่า เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยาน ข้อมูลที่ตั้งหน่วยงานต่างๆ ของกรมป่าไม้ - ระบบ RFD Smart Card Online : ให้บริการตรวจสอบข้อมูลตามบัตรประชาชน ทะเบียนบ้าน หนังสือเดินทาง ทะเบียนคนต่างด้าว ข้อมูลผู้ต้องขัง แก่เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เพื่อใช้ในการลดการเรียกสำเนาเอกสารและการตรวจสอบข้อมูล

ประเภท	รายการ	21
	- ระบบต้นไม้ของชาวไทย : ลงทะเบียนต้นไม้ตามกิจกรรมปลูกต้นไม้และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก - ระบบเว็บไซต์กรมป่าไม้ : เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร - ระบบภูมิสารสนเทศเพื่อการบริหาร : เป็นระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศของกรมป่าไม้ และให้บริการข้อมูลระบบแผนที่แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไปในการสืบค้นข้อมูลการจัดทำแผนที่ประกอบการปฏิบัติการ - ระบบจองห้องประชุม : ให้บริการแก่เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ในการจองห้องประชุมในกรมป่าไม้ส่วนกลาง ผ่านระบบออนไลน์ - ระบบฐานข้อมูลงานวิจัย : จัดเก็บฐานข้อมูลงานวิจัยของกรมป่าไม้และเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป - ระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้ : จัดเก็บฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้และเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป รวมถึงเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ระบบพิทักษ์ไพร : นำภาพถ่ายดาวเทียมมาใช้ในการวิเคราะห์พื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกเพื่อให้เจ้าหน้าที่ลงไปตรวจสอบและรายงาน รวมถึงให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสการบุกรุก - ระบบบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน : รับเรื่องร้องเรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และบริหารจัดการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ รวมถึงติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบ - ระบบเลื่อยโซ่ยนต์ : เชื่อมโยงกับกรมศุลกากรในการให้ผู้ประกอบการสามารถแจ้งข้อเท็จจริงในการนำเข้าเลื่อยโซ่ยนต์ และกรมป่าไม้อนุญาตผ่านระบบ - ระบบแผนงาน งบประมาณ และการติดตามประเมินผล 2. เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสาร / ประชาสัมพันธ์ - อินทราเน็ต (Intranet), อินเทอร์เน็ต (Internet) และเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) - สายด่วน 1310 กด 3 - ระบบการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ (Video Conference System) - e-Petition (ระบบการรับเรื่องร้องเรียน) - Mobile Application Forest4Thai - เว็บไซต์	

ประเภท	รายการ
อุปกรณ์	- เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) / อุปกรณ์ระบบเครือข่าย - อุปกรณ์สื่อสาร เช่น วิทยุสื่อสาร / โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น - เครื่องหาพิกัดด้วยสัญญาณดาวเทียมแบบพกพา (GPS) - เครื่องมือสำรวจความถี่ GPS อากาศยานไร้คนขับ - เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานศึกษาวิจัยด้านป่าไม้ - เครื่องแปรรูปไม้ - ยานพาหนะ และเครื่องมือดับไฟป่า - อาวุธปืน
สิ่งอำนวยความสะดวก (สถานที่ให้บริการ สถานที่ทำงาน)	- สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 – 13 และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขา - ศูนย์ป่าไม้ 76 จังหวัด - หน่วยป้องกันและพัฒนากาป่าไม้ 329 หน่วย - หน่วยฝึกยุทธวิธีด้านการป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า - ศูนย์ป้องกันและปราบปรามที่ 1 - 4 - ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่า - หน่วยฝึกอบรมการควบคุมไฟป่า - ด่านป่าไม้ประเภท 1 และด่านป่าไม้ประเภท 2 - หน่วยป้องกันรักษาป่า - ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน ที่ 1 – 13 - ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ และสถานีเพาะชำกล้าไม้ - ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ - ศูนย์บริการวิชาการป่าไม้เพื่อประชาชน (คลินิกป่าไม้) - ศูนย์วิจัยและพัฒนากาป่าไม้ (4 ภาค) - ศูนย์วิจัยผลิตผลป่าไม้ (จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสกลนคร จังหวัดเลย และจังหวัดสุโขทัย) - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิจัยป่าไม้ (จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดลำปาง และจังหวัดสงขลา) - ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัสดุทดแทนไม้เพื่อชุมชน (จังหวัดราชบุรี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดลำปาง และจังหวัดสงขลา) - ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ไม้ขนาดเล็กและของป่า (จังหวัดราชบุรี และจังหวัดขอนแก่น)

ประเภท	รายการ
อุปกรณ์	- ศูนย์วิจัยพลังงานจากไม้ (จังหวัดสระบุรี) - สถานีวนวัฒนวิจัย - สถานีเมล็ดพันธุ์ไม้ลำปาง จังหวัดลำปาง - สถานีเมล็ดพันธุ์ไม้ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น - สถานีเมล็ดพันธุ์ไม้สระบุรี จังหวัดสระบุรี - สถานีเมล็ดพันธุ์ไม้สงขลา จังหวัดสงขลา - ศูนย์ฝึกอบรมการจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 (เพชรบุรี) - ศูนย์ฝึกอบรมการจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 2 (สระบุรี) - ศูนย์บริการประชาชน

23

ส่วนราชการดำเนินการภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่สำคัญอะไรบ้าง ให้ระบุเฉพาะที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการส่งมอบบริการหลักของส่วนราชการเท่านั้น

5. กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ

กรมป่าไม้เป็นส่วนราชการระดับกรมในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่สำคัญซึ่งจำแนกตามการบริการ ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการส่งมอบบริการหลัก

กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ	เนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ
1. พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อกำหนด ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง	มุ่งควบคุมการทำไม้หวงห้าม การเก็บหาของป่าหวงห้าม (เฉพาะในป่า) ตราประทับไม้ ควบคุมการนำไม้และของป่าเคลื่อนที่ การควบคุมการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ การแปรรูปไม้ การมีไม้แปรรูปหรือไม้ท่อนไว้ในครอบครอง การบุกรุกยึดถือครอบครองป่า รับรองไม้ ถ่านไม้ และสิ่งประดิษฐ์ เพื่อการค้าหรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ เพื่อสงวนและรักษาป่าไม้อันเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ สำหรับไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดิน ดังนี้ (1) โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) ใบจอง (น.ส.2) แบบหมายเลข 3 แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) ซึ่งถือว่าเป็นที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม้ทุกชนิดในที่ดินดังกล่าวไม่เป็นไม้หวงห้าม การทำไม้แปรรูปไม้ การมีไม้ไว้ในครอบครอง หรือการนำเคลื่อนที่ ไม่ต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ตารางที่ 9 แสดงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการส่งมอบบริการหลัก (ต่อ)

กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ	เนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ
2. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง	มุ่งเน้นการรักษาพื้นที่ป่าไม้ เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์สูงสุด โดยห้ามบุคคลใดทำไม้หรือเก็บหาของป่าทุกประเภท (ทั้งหวงห้ามและไม่หวงห้าม) ห้ามบุกรุกหรือยึดครอบครองป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา 14) และ รัฐมีนโยบายช่วยเหลือราษฎรหรือหน่วยงานของรัฐที่มีความจำเป็นในการใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โดยมีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้ (มาตรา 13/1, มาตรา 16, และมาตรา 20)
3. พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	กำหนดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสวนป่า การรับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้ทำสวนป่าในการทำไม้ที่ได้มาจากการปลูกสร้างสวนป่า การแปรรูปไม้ในสวนป่า ตลอดจนการเก็บหา ค้า มีไว้ในครอบครอง หรือนำเคลื่อนที่ซึ่งของป่าในสวนป่า และการออกใบสำคัญรับรองการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน เพื่อเป็นมาตรการในการส่งเสริมและจูงใจให้มีการปลูกสร้างสวนป่าควบคู่ไปกับการบริหารจัดการพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ
4. พระราชบัญญัติเลื่อยโซยนต์ พ.ศ. 2545 รวมทั้งกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง	ควบคุมการมีเลื่อยโซยนต์ไว้ในครอบครอง และการนำเข้ามาในราชอาณาจักร การอนุญาตให้ครอบครองเลื่อยโซยนต์เพื่อเพิ่มมาตรการในการควบคุม ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายป่าตามนโยบายของรัฐบาล และเพื่อมิให้เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพที่ต้องใช้เลื่อยโซยนต์โดยสุจริต
5. พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. 2562 รวมทั้งกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง	มุ่งหมายให้บุคคลและชุมชนได้ประโยชน์จากป่าชุมชน เกิดเจตคติในการดูแลรักษาและจัดการป่าชุมชนร่วมกับรัฐ เพื่อป้องกันการตัดไม้โดยผิดกฎหมายและการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และคงอยู่เป็นมรดกทางธรรมชาติของประเทศ และของมนุษยชาติ สืบไป และมุ่งหมายเพื่อกำหนดสาระแห่งสิทธิของบุคคลและชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลาย

ตารางที่ 9 แสดงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการส่งมอบบริการหลัก (ต่อ)

กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ	เนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ
	ทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรับรอง โดยมีคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน (มาตรา 9) คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด (มาตรา 23) และคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน (มาตรา 44) ซึ่งคณะกรรมการทั้ง 3 ระดับ ทำหน้าที่ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการในการดำเนินการจัดการป่าชุมชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของป่าชุมชนและแผนจัดการป่าชุมชนที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติ จนถึงระดับนโยบายเพื่อทำหน้าที่เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการทั้ง 3 คณะ มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน และมีการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจของคณะกรรมการ ทั้ง 3 คณะ อีกด้วย และเป็นการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละพื้นที่
6. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 35/2559 เรื่อง มาตรการในการแก้ไข ปัญหาการครอบครองและใช้ประโยชน์ ที่ดินป่าภูทับเบิก ในท้องที่ตำบลวังบาล และตำบลบ้านเนิน อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์	กำหนดมาตรการในการระงับปราบปราม และป้องกันการกระทำการที่มีผลกระทบในพื้นที่ป่าภูทับเบิก เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้มีการเร่งฟื้นฟูป่าภูทับเบิกให้กลับคืนสู่สภาพเดิม รวมทั้งอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ข. ความสัมพันธ์ระดับองค์การ

26

โครงสร้างองค์การ และวิธีการจัดการที่แสดงถึงการกำกับดูแลตนเองที่ดีเป็นเช่นใด

6. โครงสร้างองค์การและระบบการกำกับดูแลองค์การของกรมป่าไม้

6.1 โครงสร้างองค์การ

กรมป่าไม้เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้การกำกับดูแลของ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมอบให้รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ เป็นผู้กำกับดูแล

ปัจจุบันกรมป่าไม้มีหน่วยงานตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551 จำนวน 24 หน่วยงาน และหน่วยงานจัดตั้งตามการบริหารภายใน จำนวน 39 หน่วยงาน คือ

1) หน่วยงานตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551 มี 24 หน่วยงาน ประกอบด้วย

- หน่วยงานส่วนกลาง จำนวน 11 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักบริหารกลาง กองการอนุญาต สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ สำนักจัดการป่าชุมชน สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า สำนักแผนงานและสารสนเทศ สำนักวิจัยและพัฒนาป่าไม้ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กลุ่มตรวจสอบภายใน และกลุ่มนิติกร

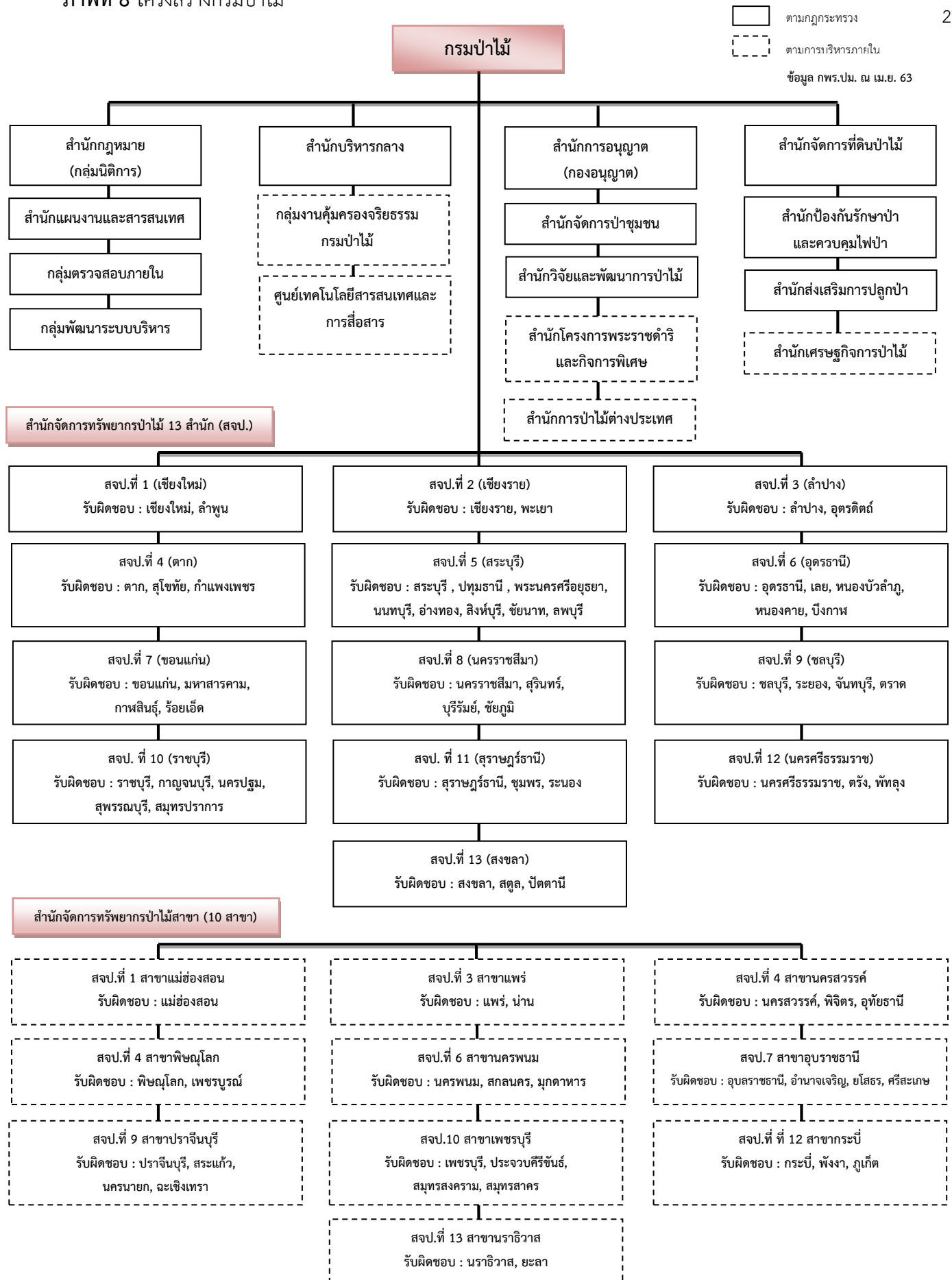
- หน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาค จำนวน 13 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ 1 – 13

2) หน่วยงานจัดตั้งตามการบริหารภายใน มี 15 หน่วยงาน ประกอบด้วย

- หน่วยงานส่วนกลาง จำนวน 5 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ สำนักการป่าไม้ต่างประเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมป่าไม้

- หน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาค จำนวน 10 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ (สาขา) รายละเอียดจัดแผนภาพโครงสร้างกรมป่าไม้ หน้าที่ 27

ภาพที่ 8 โครงสร้างกรมป่าไม้

6.2 ระบบการกำกับดูแลองค์การของกรมป่าไม้

กรมป่าไม้มีระบบการกำกับดูแลองค์การแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) การกำกับดูแลตนเองที่ดี เช่น การมอบอำนาจการตัดสินใจ การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน การจัดทำมาตรฐานความโปร่งใส นโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี การบริหารจัดการความเสี่ยง การกำหนดค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ระบบการจัดการข้อร้องเรียน ระบบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม การตรวจราชการ การจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม เป็นต้น

2) การกำกับดูแลจากหน่วยงานภายนอก โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

2.1) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ประกอบด้วย สำนักงาน ก.พ. สำนักงานงบประมาณ กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ศาลปกครอง และสำนักงาน ป.ป.ช.

2.2) ด้านผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย สำนักงาน ก.พ.ร. คณะกรรมการ ค.ต.ป. สำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ภาพที่ 9 ระบบการกำกับดูแลองค์การของกรมป่าไม้

7. ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

29

ผู้รับบริการ / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ / ความคาดหวัง	แนวทางและวิธีการสื่อสารระหว่างกัน
ประชาชนทั่วไป	- พื้นที่ป่าที่สมบูรณ์ , จำนวนพื้นที่ป่าไม้เพิ่มมากขึ้น - สภาพแวดล้อม , สภาพภูมิอากาศที่ดีขึ้น - ลดการเกิดภัยธรรมชาติ - ลดการบุกรุก เผาทำลายป่า - เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างมีธรรมาภิบาล และมีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิดอย่างเข้มงวด	- เว็บไซต์ / เว็บไซต์ - นิทรรศการ - การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น
ประชาชนที่ปลูกป่าเป็นอาชีพ (ป่าเอกชน / ป่าเศรษฐกิจ)	- ปัจจัยที่ส่งเสริมการปลูกป่าเชิงเศรษฐกิจ เช่น มีกล้าไม้ที่มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอ ตรงกับความต้องการของตลาด มีฐานข้อมูลทางการตลาดที่ใช้ในการวางแผนธุรกิจ เจ้าหน้าที่สามารถให้คำแนะนำด้านการตลาดได้ เป็นต้น - มีกฎหมาย และเทคโนโลยีที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจ - การบริการสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และ ตรวจสอบได้	- ติดต่อกรมป่าไม้โดยตรง - เว็บไซต์ / เว็บไซต์ - การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น - การประชุม สัมมนา และฝึกอบรม - หนังสือราชการ - Line application
ประชาชนที่อยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	- สามารถอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย	- หนังสือราชการ - ติดต่อกรมป่าไม้โดยตรง - เว็บไซต์ / เว็บไซต์ - โทรศัพท์ / โทรสาร - การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น - การจัดกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์ เช่น การจัดงานมหกรรมป่าไม้ เป็นต้น

7. ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ต่อ)

30

ผู้รับบริการ / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ / ความคาดหวัง	แนวทางและวิธีการสื่อสารระหว่างกัน
ประชาชนรอบพื้นที่ป่าประเภทต่าง ๆ	- รับทราบแนวเขตที่ดินป่าไม้ และไม่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายป่าไม้	- ติดต่อกรมป่าไม้หรือ สจป. - หน่วยปฏิบัติแจ้งให้ราษฎรทราบ
ประชาชนผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน	- ตรวจสอบรับรองความถูกต้องของเอกสารสิทธิที่ดินให้ราษฎรนำไปประกอบธุรกรรม เช่น การรับรองไม้ การรับจ้างงานที่ดิน	- ติดต่อกรมป่าไม้หรือ สจป. - หน่วยปฏิบัติแจ้งให้ราษฎรทราบ
ผู้ประกอบการเกี่ยวกับไม้	- ขั้นตอนกระบวนการทำงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ - การบริการสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส มีประสิทธิภาพและ ตรวจสอบได้ - มีฐานข้อมูลผู้ปลูก/ พื้นที่ป่าถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย - ปัจจัยที่ส่งเสริมการปลูกป่าเชิงเศรษฐกิจ เช่น มีเมล็ดไม้และกล้าไม้ที่มีคุณภาพ และมีปริมาณเพียงพอตรงตามความต้องการของตลาด มีฐานข้อมูลทางการตลาดที่ใช้ในการวางแผนธุรกิจ เจ้าหน้าที่สามารถให้คำแนะนำด้านการตลาดได้ เป็นต้น - มีกฎหมาย และเทคโนโลยีที่เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจ - มีการวิจัยเพื่อพัฒนาพันธุ์กรรมพืช และวิจัยด้านผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน - เอกสารประกอบการขอรับบริการไม่ยุ่งยาก สามารถกรอกข้อมูลได้ง่าย และไม่มีปริมาณที่มากเกินไป - มีช่องทางการติดต่อสอบถามที่สะดวก	- ติดต่อกรมป่าไม้โดยตรง - เว็บไซต์ / เว็บเพจ - การประชุม สัมมนา - หนังสือราชการ - คู่มือ - การประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ เป็นต้น - Line application

7. ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ต่อ)

31

ผู้รับบริการ / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ / ความคาดหวัง	แนวทางและวิธีการ สื่อสารระหว่างกัน
กลุ่มเครือข่ายต่างๆ	- สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์อย่างเพียงพอ และเหมาะสม - ได้รับงบประมาณ และทรัพยากรการบริหารได้อย่างเหมาะสม - มีสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้ที่เข้าใจได้ง่าย และหลากหลายรูปแบบ	- ติดต่อกรมป่าไม้โดยตรง - เว็บไซต์ / เว็บบอร์ด - การประชุม สัมมนา และการฝึกอบรม - หนังสือราชการ - Line application
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ องค์กรทางศาสนา เป็นต้น	- การบูรณาการความร่วมมือในด้านต่างๆ - ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว และจำเป็น - การสนับสนุนเชิงนโยบาย และการรับฟังความคิดเห็น	- ติดต่อกรมป่าไม้โดยตรง - เว็บไซต์ / เว็บบอร์ด - การประชุม สัมมนา - หนังสือราชการ - Line application

8. ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการและส่งมอบงานต่อกัน

ส่วนราชการ / องค์กรที่เกี่ยวข้อง	บทบาทหน้าที่ ในการปฏิบัติร่วมกัน	ข้อกำหนดที่สำคัญ ในการปฏิบัติงานร่วมกัน	แนวทางและวิธีการ สื่อสารระหว่างกัน
1. สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสจ.) - จังหวัด ทุก จังหวัด (ยกเว้น กทม.) - อำเภอท้องที่	- รับคำขอ และตรวจสอบคำขอ - ร่วมพิจารณาอนุมัติอนุญาต	- พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. 2484 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อกำหนด ระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้อง - พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้ง กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง - พ.ร.บ. สวนป่า พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	- หนังสือราชการ - โทรศัพท์ / โทรสาร - ติดต่อประสานงานโดยตรง - ประชุม

8. ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการและส่งมอบงานต่อกัน (ต่อ)

32

ส่วนราชการ / องค์กรที่เกี่ยวข้อง	บทบาทหน้าที่ ในการปฏิบัติร่วมกัน	ข้อกำหนดที่สำคัญ ในการปฏิบัติงานร่วมกัน	แนวทางและวิธีการ สื่อสารระหว่างกัน
		- พ.ร.บ. เลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. 2545 - พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- ภารกิจควบคุมไฟป่า - จัดทำแผนดูแลป้องกัน อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ และควบคุมไฟป่า	- พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้ง กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง - พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 - แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551	- หนังสือราชการ - โทรศัพท์ / โทรสาร - ติดต่อประสานงานโดยตรง - ประชุม
3. สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)	- คินพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่สามารถดำเนินการปฏิรูปได้ตามระเบียบและกฎหมาย และมติกรม.	- บัน ทึ ก ข้อ ต กล ร ะ ห ว ่ า ง กรมป่าไม้กับ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2538 - พระราชกฤษฎีกากำหนดที่ดินให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน การปรับปรุงแผนที่ - แผน ที่ แ น บ ท ำ ย ร ำ ง กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติ - นโยบายของกระทรวง กษ.ทส.	- หนังสือราชการ - โทรศัพท์ / โทรสาร - ติดต่อประสานงานโดยตรง - ประชุม - ตรวจสอบพื้นที่ในภาคสนาม

8. ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการและส่งมอบงานต่อกัน (ต่อ)

33

ส่วนราชการ / องค์กรที่เกี่ยวข้อง	บทบาทหน้าที่ ในการปฏิบัติร่วมกัน	ข้อกำหนดที่สำคัญ ในการปฏิบัติงานร่วมกัน	แนวทางและวิธีการ สื่อสารระหว่างกัน
4. กองบังคับการ ปราบปรามการ กระทำผิดด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	- ปราบปราม จับกุม และดำเนินคดี ผู้กระทำความผิดกฎหมาย	- พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. 2484 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งพระราช กฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อกำหนด ระเบียบและ ประกาศที่เกี่ยวข้อง - พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม - พ.ร.บ. สวนป่า พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม - พ.ร.บ. เลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. 2545 - พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. 2558	- หนังสือราชการ - โทรศัพท์ / โทรสาร - ติดต่อประสานงานโดยตรง - ประชุม
5. กรมศุลกากร	- การร่วมตรวจสอบ ชนิด และปริมาตรไม้ ต่างประเทศ ที่นำเข้ามาใน ราชอาณาจักร - ดำเนินการตรวจสอบ การนำเข้าเลื่อย โซ่ยนต์ - ตรวจสอบการนำเข้า ผลิตภัณฑ์ไม้และ ถ่านไม้ส่งออก ไปนอกราชอาณาจักร	- บันทึกข้อตกลงระหว่าง กรมศุลกากรกับกรมป่าไม้ พ.ศ. 2542 - พ.ร.บ. เลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. 2545 มาตรา 4 - ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วย การออกหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ เพื่อการค้า หรือการส่งออก ไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2563 - พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวก ของทางราชการ พ.ศ. 2558 - พ.ร.บ. สวนป่า พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	- หนังสือราชการ - โทรศัพท์/ โทรสาร - ติดต่อประสานงานโดยตรง - ประชุม

8. ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการและส่งมอบงานต่อกัน (ต่อ)

34

ส่วนราชการ / องค์กรที่เกี่ยวข้อง	บทบาทหน้าที่ ในการปฏิบัติร่วมกัน	ข้อกำหนดที่สำคัญ ในการปฏิบัติงานร่วมกัน	แนวทางและวิธีการ สื่อสารระหว่างกัน
6. กรมการค้า ต่างประเทศ	- การตรวจสอบและออกหนังสือรับรองไม้ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร - การออกใบอนุญาตส่งออกสินค้าไม้ไปนอกราชอาณาจักร	- ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดให้ไม้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2555 - ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การส่งถ่านไม้ไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2547 - ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยเอกสารหรือหลักฐานประกอบการอนุญาตส่งถ่านไม้ไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2549 - ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการ ส่งไม้และไม้แปรรูปออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2549 - ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการออกหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ เพื่อการค้า หรือการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พ.ศ. 2563 - พระราชบัญญัติ การส่งออกไปนอกและการนำเข้าภายในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522	- หนังสือราชการ - โทรศัพท์ / โทรสาร - ติดต่อประสานงานโดยตรง - ประชุม

8. ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการและส่งมอบงานต่อกัน (ต่อ)

ส่วนราชการ / องค์กรที่เกี่ยวข้อง	บทบาทหน้าที่ ในการปฏิบัติร่วมกัน	ข้อกำหนดที่สำคัญ ในการปฏิบัติงานร่วมกัน	แนวทางและวิธีการ สื่อสารระหว่างกัน
7. กรมที่ดิน	- การรับรองแนวเขต ที่ดินป่าไม้ - การออกและการเพิกถอนเอกสารสิทธิที่ดินในเขตป่าไม้	- บันทึกข้อตกลง พ.ศ. 2534 - กฎกระทรวงฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2537) - กฎกระทรวงการเพิกถอนหรือแก้ไข ปี พ.ศ. 2553	- หนังสือราชการ - โทรศัพท์ / โทรสาร - ติดต่อประสานงานโดยตรง - ประชุม - การตรวจสอบพื้นที่
8. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ กรมบังคับคดี	- ดำเนินการตรวจสอบประวัติผู้ขออนุญาต	- พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 มาตรา 49 (2) - พระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. 2545 มาตรา 4 - พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ	- หนังสือราชการ - โทรศัพท์ / โทรสาร - ติดต่อประสานงานโดยตรง - ประชุม
9. กรมโยธาธิการและผังเมือง	- ดำเนินการตรวจสอบสถานที่ที่ขออนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักร	- ดำเนินการตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ 0702.03/5108 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2546 เรื่อง การขออนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักร - กฎหมายผังเมือง - พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ	- หนังสือราชการ - โทรศัพท์ / โทรสาร - ติดต่อประสานงานโดยตรง - ประชุม
10. กรมโรงงานอุตสาหกรรม	- ตรวจสอบอาคารโรงงานที่ขออนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักร (กรณีใช้เครื่องจักรตั้งแต่ 5 แรงม้า)	- ดำเนินการตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ 0702.03/5108 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2546 เรื่อง การขออนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักร	- หนังสือราชการ - โทรศัพท์ / โทรสาร - ติดต่อประสานงานโดยตรง - ประชุม

8. ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการและส่งมอบงานต่อกัน (ต่อ)

36

ส่วนราชการ / องค์กรที่เกี่ยวข้อง	บทบาทหน้าที่ ในการปฏิบัติร่วมกัน	ข้อกำหนดที่สำคัญ ในการปฏิบัติงานร่วมกัน	แนวทางและวิธีการสื่อสาร ระหว่างกัน
	- ตรวจสอบเครื่องจักร - พิจารณาตั้งโรงงานแปรรูปไม้	- ดำเนินการตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2537 - พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ	
11. กรมพัฒนาที่ดิน	- รับมอบพื้นที่ป่าไม้ถาวรมาดำเนินการสงวนให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ - ให้ความช่วยเหลือการดำเนินการโครงการป้องกันภัยดินถล่ม	- พ.ร.บ. พัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2526 - มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง - การอนุญาตใช้พื้นที่ป่าประเภทต่าง ๆ	- หนังสือราชการ - โทรศัพท์ / โทรสาร - ติดต่อประสานงานโดยตรง - ประชุม - การตรวจสอบพื้นที่

ความท้าทายต่อองค์การ

อธิบายถึงสภาพการแข่งขัน ความท้าทายที่สำคัญในเชิงยุทธศาสตร์ และระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการของส่วนราชการ

ก. สภาพการแข่งขัน

9. สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ

สภาพการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศของส่วนราชการเป็นเช่นใด

ให้ส่วนราชการตอบตามความเหมาะสมของภารกิจของส่วนราชการ

ประเภทการแข่งขัน และจำนวนคู่แข่งในแต่ละประเภทเป็นเช่นใด

ประเด็นการแข่งขันคืออะไร และผลการดำเนินการปัจจุบันในประเด็นดังกล่าวเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งเป็นอย่างไร

กรมป่าไม้ กำหนดคู่แข่งคู่แข่งเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยพิจารณาประเด็นการแข่งขันจากกระบวนการหลักหรือกระบวนการสร้างคุณค่าของกรมที่ดำเนินการภายใต้กฎหมายที่กรมบังคับใช้ และตามภารกิจงานของกรมป่าไม้

ตารางที่ 10 แสดงสภาพการแข่งขัน

ประเด็นการแข่งขัน	คู่แข่ง	ผลการดำเนินงานในปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง
- การป้องกันรักษาป่า	- กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - องค์การภาคเอกชน เช่น มูลนิธิสืบนาคะเสถียร และศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC)	จำนวนพื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการป้องกัน การบุกรุกทำลาย - เข้าครอบครอง ปี 2562 ปม. : 23,215.63 ไร่ อส. : 10,028.89 ไร่ ทช. : 4,988.35 ไร่
- การส่งเสริมการปลูก และฟื้นฟูป่าไม้ในทุก รูปแบบ	- กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - องค์การภาคเอกชน เช่น มูลนิธิสืบนาคะเสถียร ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) และ ปตท.	จำนวนพื้นที่สวนป่าเดิมที่ได้รับการฟื้นฟูบำรุงรักษา ของกรมป่าไม้ จำนวน 341,958 ไร่ (ข้อมูลจาก สำนักส่งเสริมการปลูกป่า)

ตารางที่ 10 แสดงสภาพการแข่งขัน (ต่อ)

ประเด็นการแข่งขัน	คู่แข่ง	ผลการดำเนินงานในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง
- การส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนและหน่วยงานต่างๆ	- กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - องค์การภาคเอกชน เช่น ปตท. - รัฐวิสาหกิจ เช่น ธกส.	1) กรมป่าไม้ได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Best Of The Best) ชื่อผลงาน "โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอิงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยโสธร" จากสำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ ประจำปี พ.ศ. 2562 สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม และรางวัลผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen) ระดับดีเด่น จากสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งเป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานที่มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศทั้งในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการภาครัฐ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภายในองค์กร และพัฒนาระบบราชการให้กับภาครัฐ สำหรับทช. ได้รับรางวัลบริการเลิศรัฐ ระดับดี 2) จำนวนเครือข่ายกรมป่าไม้ ด้านต่างๆ ดังนี้ - เครือข่ายป่าชุมชน จำนวนอำเภอ 703 อำเภอ จำนวนหมู่บ้าน 11,478 หมู่บ้าน จำนวนสมาชิก 165,645 คน (ข้อมูล ณ 8 เมษายน 2563)

ตารางที่ 10 แสดงสภาพการแข่งขัน (ต่อ)

ประเด็นการแข่งขัน	คู่แข่ง	ผลการดำเนินงานในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง
		- การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน ปี 2543 – 2563 จำนวนหมู่บ้าน 17,442 หมู่บ้าน จำนวนโครงการ 15,337 โครงการ เนื้อที่ 7,634,925 ไร่ (ข้อมูล ณ 8 เมษายน 2563) ซึ่งเป็นป่าชุมชนตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. 2562 จำนวน 11,327 แห่ง โดยชุมชนมีส่วนร่วม จำนวน 13,028 หมู่บ้าน เนื้อที่ 6,295,718 ไร่ - รสทป. ปี 2551 – 2563 จำนวนเครือข่าย 192 เครือข่าย จำนวนสมาชิก 18,914 คน - เครือข่ายเกษตรกรอาชีพปลูกสวนป่า ปี 2560 - 2563 จำนวน 79 เครือข่าย ครอบคลุม 53 จังหวัด - สหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน ปี 2539 – 2563 จำนวน 2 สหกรณ์ (ข้อมูล ณ 5 พฤษภาคม 2563) - เครือข่ายควบคุมไฟป่า ปี 2556 - 2563 จำนวนเครือข่าย 2,240 เครือข่าย จำนวนสมาชิก 50,967 คน - เครือข่าย อปท. ปี 2556 – 2563 จำนวน 2,629 เครือข่าย

ตารางที่ 10 แสดงสภาพการแข่งขัน (ต่อ)

40

ประเด็นการแข่งขัน	คู่แข่ง	ผลการดำเนินงานในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง
- การส่งเสริมด้านนวัตกรรมและการพัฒนาการให้บริการเป็นระบบดิจิทัล	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	กรมป่าไม้ได้พัฒนาการให้บริการและการปฏิบัติงานด้วยระบบดิจิทัล ดังนี้ 1) ระบบ RFD Single Window : การตรวจร่วมและขอใบเบิกทางออนไลน์ / การขึ้นทะเบียนสวนป่าออนไลน์ / การลงทะเบียนต้นไม้ (e-Tree) / ข้อมูลการขออนุญาตและลงบัญชีต้นไม้ / การขอใบรับรองไม้และใบอนุญาตส่งออก / การขอหนังสือรับรองแจ้งข้อเท็จจริงนำเข้าเลื่อยโซยนต์ 2) ยกเลิกการเรียกเก็บสำเนาเอกสารจากทางราชการด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมการปกครอง (Linkage Center)
- งานวิจัยและความเป็นเลิศด้านวิชาการ - การเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้	- สถาบันทางการศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ (วช.) - องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ - ผู้ประกอบการ - องค์กรภาคเอกชน - กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	1) จำนวนระบบฐานข้อมูลด้านงานวิจัยและความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน 5 ระบบ - ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการงานวิจัย - ระบบการจัดการฐานข้อมูลพรรณไม้ในสวนป่า - ระบบการจัดการฐานข้อมูลแมลงในสวนป่า - ระบบการจัดการฐานความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ตารางที่ 10 แสดงผลการแข่งขัน (ต่อ)

ประเด็นการแข่งขัน	คู่แข่ง	ผลการดำเนินงานในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง
		- ขอตระจพิสุจน์ไม้ ในระบบ RFD Single Window 2) จำนวนผลงานวิจัยที่ได้เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 233 เรื่อง ดังนี้ - ปี 2558 มีจำนวน 158 เรื่อง - ปี 2559 มีจำนวน 34 เรื่อง - ปี 2560 มีจำนวน 19 เรื่อง - ปี 2561 มีจำนวน 19 เรื่อง - ปี 2562 มีจำนวน 2 เรื่อง - ปี 2563 มีจำนวน 1 เรื่อง 3) จำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัล จำนวน 2 รางวัล ซึ่งเป็นรางวัลการนำเสนอผลงานภาคโปสเตอร์จากการประชุมการป่าไม้ ประจำปี พ.ศ. 2562 (ข้อมูล ณ 9 เมษายน 2563)

10. การเปลี่ยนแปลงด้านการแข่งขันภายในและภายนอกประเทศ

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ส่วนราชการประสบความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งคืออะไร

ปัจจัยแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งมีผลต่อสภาพการแข่งขันของกรมป่าไม้

1. การเปลี่ยนแปลงสู่ประชาคมอาเซียน บุคลากรขาดทักษะภาษาอังกฤษที่ดีพอทำให้ส่งผลกระทบต่อโอกาสในการแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ
2. เสถียรภาพทางด้านการเมืองส่งผลต่อการให้ความร่วมมือจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากสหภาพยุโรป
3. พื้นที่การปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูบางส่วนมีการทับซ้อนกับการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานอื่นๆ เช่น ส.ป.ก. นิคมต่างๆ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยเฉพาะพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น
4. นโยบายในการฟื้นฟูป่าไม้ และนโยบายการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าถูกแทรกแซงจากนักการเมืองและผู้มีอิทธิพล
5. ขาดการกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินและการส่งเสริมการปลูกป่าไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน
6. นโยบายส่งเสริมพืชเกษตร เช่น ยางพารา พืชพลังงานทดแทนส่งผลให้มีการบุกรุกป่ามากขึ้น

11. แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลเชิงแข่งขันมีแหล่งข้อมูลอยู่ที่ใดบ้าง

ข้อจำกัดในการได้มาซึ่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลเชิงแข่งขันมีอะไรบ้าง (ถ้ามี)

ตารางที่ 11 แสดงแหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและเชิงแข่งขัน

แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ	ข้อจำกัดในการได้มาซึ่งข้อมูล
รายงานประจำปีและประจำปีของหน่วยงาน	ความทันสมัยของข้อมูล
รายงานผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ความรวดเร็วในการแจ้งข้อมูลให้หน่วยงานทราบ
เว็บไซต์	ขาดข้อมูลเชิงลึก
ผลงานวิจัย	การสืบค้นข้อมูล
ข้อมูลจากส่วนราชการ / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - ระบบฐานข้อมูลที่แตกต่างกันทำให้เปรียบเทียบได้ยาก
ห้องสมุด	ความทันสมัยของข้อมูล

ข. ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์

12. ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ของกรมป่าไม้

ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการคืออะไร

ความท้าทายตามพันธกิจ

ความท้าทายด้านปฏิบัติการ

ความท้าทายด้านทรัพยากรบุคคล

ตารางที่ 12 แสดงความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์

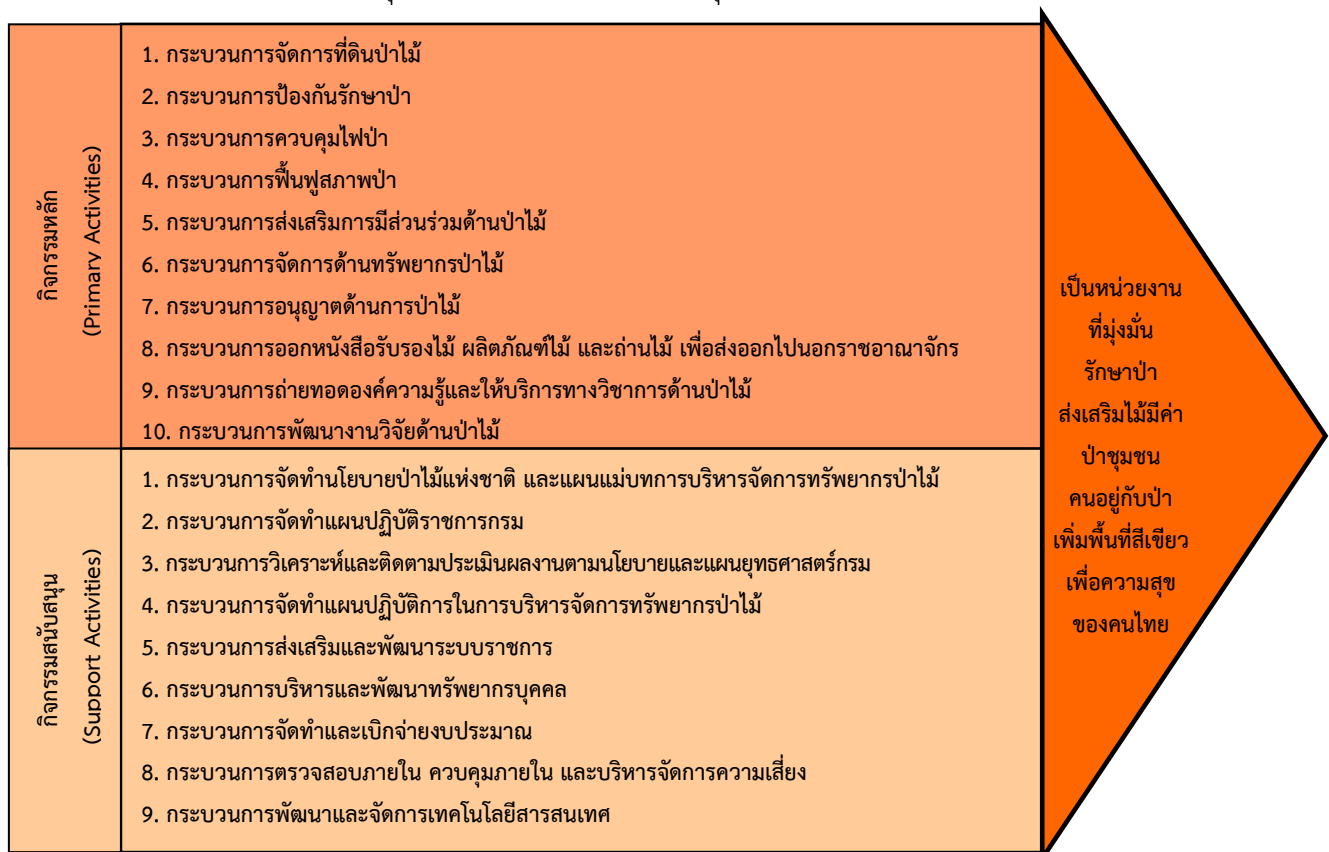
ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์	สิ่งที่ท้าทาย
ความท้าทายตามพันธกิจ	1. เพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจให้ได้ ร้อยละ 15 ภายในปี 2580 2. พื้นที่ป่าไม่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูมีอัตราการอยู่รอดไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
ความท้าทายด้านปฏิบัติการ	1. มุ่งสู่การเป็น e-Government ในการให้บริการด้านการอนุมัติและอนุญาต 2. มีผลการวิเคราะห์ผลกระทบของสถานการณ์ หรือวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่มีต่อเศรษฐกิจป่าไม้ เพื่อใช้ในการปรับทิศทาง นโยบายและแผนการส่งเสริมเศรษฐกิจการป่าไม้ในด้านต่างๆ 3. เป็นหน่วยงานหลักในการวางแผนและควบคุมกลไกการตลาดด้านการป่าไม้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรม และการแข่งขันที่ยุติธรรม
ความท้าทายด้านทรัพยากรบุคคล	1. พัฒนาศักยภาพให้เป็นมืออาชีพมีขีดสมรรถนะสูง และสร้างระบบการหมุนเวียนงาน เพื่อให้เกิดส่ววิชาที่หลากหลาย และปฏิบัติงานทดแทนกันได้ 2. พัฒนาศักยภาพให้เป็น Knowledge Worker เพื่อพัฒนากรมป่าไม้ไปสู่องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง (HPO)

ค. ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ

13. ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ

กระบวนการที่สร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุนของส่วนราชการมีอะไรบ้าง รวมทั้งมีแนวทางและวิธีการอะไรบ้างในการปรับปรุงประสิทธิภาพของส่วนราชการ เพื่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดีอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 10 กระบวนการที่สร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุนของกรมป่าไม้

กรมป่าไม้ นำเครื่องมือและระบบบริหารคุณภาพมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่

1. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์องค์การ
2. การจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)
3. การใช้แนวคิดการบริหารคุณภาพของเดมมิ่ง PDCA (Deming Cycle) มาใช้ในการเขียนขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมโครงการ
4. การลดระยะเวลาและขั้นตอนการให้บริการ การปฏิบัติงาน และนำระบบการวิเคราะห์ขั้นตอนการทำงานเพื่อจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง
5. การตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง

6. การรายงานการใช้จ่ายงบประมาณผ่านระบบบริหารแผนงานและงบประมาณ

45

ภายในองค์การมีแนวทางในการเรียนรู้ขององค์การและมีการแลกเปลี่ยนความรู้อย่างไร

กรมป่าไม้ มีการดำเนินการเพื่อการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีแนวทางหลากหลายรูปแบบและที่สำคัญ ดังนี้

1. การจัดฝึกอบรมให้แก่บุคลากรตามแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
2. การระดมสมองและแบ่งปันความคิดผ่านการอบรมภายในองค์การ เพื่อพัฒนาในระดับกรม ระดับหน่วยงานในสังกัด และระดับบุคคล
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยวิธีการถอดบทเรียน
4. การเรียนรู้ด้วยตนเองโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์
5. การฝึกสอนงาน
6. การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน
7. การศึกษาดูงาน
8. การมอบหมายงาน